

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.013.03.2023

**Pani
Beata Płóciennik
Dyrektor Szkoły Policealnej
„Cosinus Plus” w Jeleniej Górze**

Szkoła Policealna „Cosinus Plus” w Jeleniej Górze
ul. Cieplicka 16
58-560 Jelenia Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.174.2023 Zespołu Orzekającego
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 14 grudnia 2023 r.

P/23/067 – „Funkcjonowanie systemu finansowania szkół niepublicznych kształcących osoby dorosłe”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Policealna „Cosinus Plus” w Jeleniej Górze ¹ , ul. Cieplicka 16, 58-560 Jelenia Góra.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Plóciennik, Dyrektor Szkoły ² od 1 września 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Urszula Miller, Dyrektor Szkoły od 1 września 2018 r. do 15 marca 2019 r., Janusz Rybacki, Dyrektor Szkoły od 16 marca 2019 r. do 31 maja 2019 r., Bożena Lewandowska, Dyrektor Szkoły od 1 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., Marzena Hryniewicka, Dyrektor Szkoły od 1 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r., Aneta Rybicka, Dyrektor Szkoły od 1 lutego 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. i Anna Drozd, p.o. Dyrektora Szkoły od 1 lipca 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Pobieranie dotacji. 2. Wykorzystanie dotacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 do czasu zakończenia czynności kontrolnych ³ , z uwzględnieniem okresu wcześniejszego, jeżeli miał związek z zakresem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Piotr Kociołek, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/73/2023 z 28 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-3)

¹ Dalej także: Szkoła.

² Dalej: Dyrektor lub Dyrektor Szkoły.

³ 24 lipca 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Szkoła realizowała obowiązki prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania oraz wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej⁶. Niemniej jednak na 78 skontrolowanych dzienników lekcyjnych 20 zawierało braki, natomiast w przypadku 22 na 40 zbadanych słuchaczy dane wprowadzone do SIO nie były zgodne z dokumentacją przebiegu nauczania. Nieprawidłowo wykazywano słuchaczy do dotacji⁷, którzy nie spełniali warunku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu – było to 11 słuchaczy na 40 skontrolowanych (27,5%) i dotyczyło łącznie 28 miesięcy, na kwotę nadmiernie pobranej dotacji w wysokości 3 168,66 (2020 r.), 5 156,72 (2021 r.), 631,84 (2022 r.), tj. łącznie 8 957,22 zł. Ww. wartości nadmiernie pobranej dotacji stanowiła w poszczególnych latach 8,6%, 13,6% i 3,9% kwoty dotacji pobranej na słuchaczy w badanej próbie⁸. Niezależnie od powyższego, Szkoła otrzymała także dotację w nadmiernej wysokości w każdym badanym roku budżetowym, tj. w 2019 r. w wysokości 624,76 zł, w 2020 r. – 3 384,72 zł; w 2021 r. – 3 428,65 zł; w 2022 r. – 1 532,20 zł; w 2023 r. (do maja) – 60,53 zł (łącznie 9 030,86 zł i 8,9% kwoty z badanej próby), mimo iż poprawnie wykazywała, że słuchacze, na których została pobrana (22 na 40 skontrolowanych), nie spełniali w danym miesiącu warunku, o którym mowa w art. 26 ufzo. Powyższej kwoty Szkoła nie zwróciła.

Kwota pobranej przez Szkołę dotacji w nadmiernej wysokości wynosiła w latach 2020-2022, odpowiednio: 6 553,38 zł; 8 585,37 zł oraz 2 164,04 zł (razem 17 988,08 zł dla badanego okresu) oraz 17,8%, 22,7% oraz 13,4% rocznej kwoty dotacji pobranej na słuchaczy w badanej próbie.

Szkoła prawidłowo wykazywała swoich absolwentów do dotacji, o której mowa w art. 26 ust. 5 ufzo⁹, a także zapewniła słuchaczom odpowiednie warunki realizacji kształcenia. Pozytywnie oceniono również wykorzystanie środków dotacji przez Szkołę. Wykazane w rozliczeniu dotacji wydatki dotyczyły kontrolowanej Szkoły, związane były z jej działalnością oraz ponoszone były w roku budżetowym, na który została udzielona dotacja.

Ponadto NIK zidentyfikowała stan problematyczny odnoszący się do niezgodności Statutu Szkoły i wpisu do ewidencji ze stwierdzonym stanem faktycznym (w zakresie form kształcenia, zawodów i czesnego), rzutujący na działalność Szkoły w kontrolowanym okresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Pobieranie dotacji

1.1. Szkoła Policealna „Cosinus Plus” w Jeleniej Górze została wpisana do ewidencji szkół niepublicznych, prowadzonej przez Prezydenta Miasta Jeleniej Góry jako szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej¹¹, co potwierdzono

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: SIO, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2597, ze zm.); dalej: ustawa o SIO

⁷ Dalej: dotacja, o której mowa w art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1400); dalej: ufzo.

⁸ Cała badana próba dotyczyła okresu od września 2019 r. do maja 2023 r.

⁹ dotacja za efekt kształcenia

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Uprawnienia te zostały nadane decyzją Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, nr E-RSN.UO-2.2015 z 24 września 2015 r.

w zaświadczeniu¹² (dalej: zaświadczenie o wpisie do ewidencji) nr 3/2015 z 24 września 2015 r. Szkoła prowadziła działalność od 1 lutego 2016 r. Łącznie ww. wpis do ewidencji był zmieniany siedmiokrotnie¹³, w tym cztery razy w okresie objętym kontrolą¹⁴. Od 28 lipca 2016 r. organem prowadzącym Szkołę była Fundacja Conatus z siedzibą we Wrocławiu.

Szkoła była typem szkoły policealnej dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż dwa i pół roku. Kształciła (w roku szkolnym 2022/2023) w systemie zaocznym w zawodach: [1] technik administracji, [2] technik usług kosmetycznych, [3] technik bezpieczeństwa i higieny pracy, [4] florysta i [5] opiekunka dziecięca oraz w systemie stacjonarnym w zawodach: [1] technik masażysta, [2] terapeuta zajęciowy, [3] higienistka stomatologiczna, [4] asystentka stomatologiczna i [5] opiekun medyczny.

W Szkole obowiązywał Statut nadany przez organ prowadzący, który w okresie objętym kontrolą był zmieniany siedmiokrotnie¹⁵. Statut ten zawierał elementy wskazane w art. 172 ust. 2 Prawa oświatowego.

Treść Statutu Szkoły¹⁶ dotycząca zawodów, w których prowadzone jest kształcenie, nie była tożsama z treścią zaświadczenia o wpisie do ewidencji w tym zakresie, ponadto wskazane w ww. dokumentach zawody nie pokrywały się w pełni z zawodami, w których Szkoła faktycznie prowadziła kształcenie. W Statucie wskazano, że Szkoła prowadzi kształcenie m.in. w formie stacjonarnej w zawodzie opiekunka dziecięca, natomiast z zaświadczenia o wpisie do ewidencji wynikało, że Szkoła prowadzi kształcenie m.in. w formie zaocznej w zawodzie technik informatyk. Ponadto w powyższych dokumentach wskazano także kształcenie w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej. W wymienionych zawodach¹⁷ Szkoła nie prowadziła kształcenia w roku szkolnym 2022/2023 oraz nie prowadziła naboru na ww. kierunki¹⁸.

Dyrektor wyjaśniła, że informacje dotyczące zawodów, w jakich kształciła Szkoła oraz form kształcenia w Szkole nie zostały skorygowane przez nieuwagę, a w przyszłości przy zmianie zawodów, w których może kształcić Szkoła, będzie komunikować się z organem prowadzącym, organem rejestrującym i organem nadzorującym, aby uniknąć podobnych niezgodności.

Mimo wskazania w Statucie¹⁹, iż Szkoła jest jednostką finansowaną w oparciu o m.in. opłaty z czesnego, nie pobierano od słuchaczy żadnych opłat z tytułu kształcenia²⁰. Jak wyjaśniła Dyrektor, Szkoła nie pobiera opłat z tytułu czesnego, jednak powyższy zapis w statucie jest niezbędny i wynika z faktu dynamicznie zmieniających się zasad finansowania oświaty niepublicznej, czego przykładem było znaczące obniżenie stawki dotacji na ucznia w liceach ogólnokształcących dla dorosłych w 2023 r.

Jako stan problematyczny NIK zakwalifikowała wyżej opisane niezgodności zapisów Statutu i zaświadczenia o wpisie do ewidencji ze stanem faktycznym. Rzutuje to wprawdzie na działalność Szkoły w kontrolowanym okresie, lecz na podstawie

¹² O którym mowa w art. 168 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, ze zm.); dalej: Prawo oświatowe.

¹³ W zakresie zmiany organu prowadzącego, miejsca prowadzenia zajęć oraz realizowanych kierunków kształcenia (zawodów).

¹⁴ Zgodnie z zaświadczeniami o dokonaniu zmiany we wpisie do ewidencji szkół niepublicznych Miasta Jeleniej Góry nr: [1] 2/2016 z 20 czerwca 2016 r., [2] 5/2016 z 28 lipca 2016 r., [3] 5/2017 z 7 sierpnia 2017 r., [4] 13/2019 z 10 września 2019 r., [5] 13/2021 z 31 sierpnia 2021 r., [6] 5/2022 z 7 lipca 2022 r. i [7] 7/2022 z 21 września 2022 r.

¹⁵ Tj.: [1] 1 czerwca 2019 r., [2] 1 września 2019 r., [3] 2 września 2019 r., [4] 1 grudnia 2019 r., [5] 1 lutego 2021 r., [6] 1 września 2021 r. i [7] 2 września 2022 r.

¹⁶ W brzmieniu obowiązującym na 14 czerwca 2023 r.

¹⁷ W zawodzie opiekunka dziecięca Szkoła prowadziła kształcenie wyłącznie w formie zaocznej.

¹⁸ Nie zostały one wymienione na stronie internetowej <https://www.cosinus.pl> [dostęp: 16 czerwca 2023 r.].

¹⁹ Paragraf 59 ust. 1 Statutu.

²⁰ Nie zawierano także ze słuchaczami umów – przyjęcie do Szkoły następowało na podstawie podania i wypełnionego kwestionariusza osobowego.

art. 168 ust. 11 Prawa oświatowego, wpisu do ewidencji dokonał i na podstawie art. 172 tej samej ustawy Statut Szkole nadał organ prowadzący i podmiot ten jest odpowiedzialny za aktualizację tych dokumentów.

W Statucie określono również m.in., że: [1] Szkoła przyjmuje kandydatów dwa razy w roku – na semestr jesienny i zimowy²¹, [2] skreślenia słuchaczy z listy dokonuje się w terminach: w semestrze jesiennym - 31 stycznia²², a w semestrze wiosennym - 31 sierpnia, [3] Dyrektor Szkoły skreśla słuchacza z listy słuchaczy w przypadku niezyskania promocji na semestr programowo wyższy lub nieukończenia szkoły, [4] słuchacz może zostać skreślony z listy słuchaczy przez Dyrektora Szkoły, w drodze decyzji administracyjnej podjętej na podstawie uchwały rady pedagogicznej w dziesięciu przypadkach²³.

W kontrolowanym okresie:

- w roku szkolnym 2019/2020 – do szkoły było zapisanych²⁴ 243 słuchaczy, funkcjonowało łącznie 14 oddziałów w semestrze jesiennym (w tym trzy w formie stacjonarnej i 11 w formie zaocznej) oraz 12 oddziałów w semestrze wiosennym (w tym jeden w formie stacjonarnej). Szkołę ukończyło 64 słuchaczy, z czego 39 uzyskało dyplom zawodowy;
- w roku szkolnym 2020/2021 – do szkoły było zapisanych²⁵ 175 słuchaczy, funkcjonowało łącznie 16 oddziałów w semestrze jesiennym (w tym cztery w formie stacjonarnej) oraz 14 oddziałów w semestrze wiosennym (w tym cztery w formie stacjonarnej). Szkołę ukończyło 82 słuchaczy, z czego 53 uzyskało dyplom zawodowy;
- w roku szkolnym 2021/2022 – do szkoły było zapisanych²⁶ 360 słuchaczy, funkcjonowało łącznie 14 oddziałów w semestrze jesiennym (w tym cztery w formie stacjonarnej) oraz 19 oddziałów w semestrze wiosennym (w tym pięć w formie stacjonarnej). Szkołę ukończyło 95 słuchaczy, z czego 69 uzyskało dyplom zawodowy;
- w roku szkolnym 2022/2023 – do szkoły było zapisanych²⁷ 589 słuchaczy, funkcjonowały łącznie 24 oddziały w semestrze jesiennym (w tym dziewięć w formie stacjonarnej) oraz 22 oddziały w semestrze wiosennym (w tym jedenaście w formie stacjonarnej). Szkołę ukończyło (w semestrze jesiennym) 76 słuchaczy, z czego 35 uzyskało dyplom zawodowy.

(akta kontroli: tom I, str. 4-86; tom II, str. 168-179, 185-188, 210-212)

1.2. Szkoła, zgodnie z art. 14 ust. 3 pkt 4 Prawa oświatowego, prowadziła dokumentację przebiegu nauczania, ustaloną dla szkół publicznych, na którą składały się m.in.: [1] księga słuchaczy²⁸, [2] dzienniki lekcyjne²⁹, [3] arkusze ocen słuchaczy³⁰,

²¹ Tak, aby nowo przyjętym słuchaczom zapewnić możliwość uczestniczenia w minimum 50% zajęć.

²² W przypadku słuchaczy, dla których wyznaczono termin egzaminu poprawkowego lub dodatkowego – do końca lutego.

²³ M.in. picia alkoholu i zażywania narkotyków na terenie Szkoły, notorycznego zakłócania zajęć lub agresywnego zachowania wobec innych słuchaczy, nauczycieli i pracowników Szkoły czy w przypadku niezyskania 50% obecności w co najmniej dwóch miesiącach nauki.

²⁴ Według stanu na 30 września.

²⁵ Według stanu na 30 września.

²⁶ Według stanu na 30 września.

²⁷ Według stanu na 30 września.

²⁸ O której mowa w § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. poz. 1646, ze zm.); dalej: rozporządzenie w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

²⁹ O których mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania; dalej: dzienniki.

³⁰ O których mowa w § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania; dalej: arkusze ocen.

[4] protokoły egzaminów semestralnych³¹ i [5] uchwały Rady Pedagogicznej dotyczące klasyfikowania i promowania uczniów oraz ukończenia Szkoły³².

Na podstawie badania, obejmującego dokumentację przebiegu nauczania³³ 40 słuchaczy³⁴, stwierdzono, iż:

- wszystkie dzienniki zawierały: [1] dane słuchaczy w danym oddziale, [2] wpisane oceny (bieżące, z egzaminów i semestralne) oraz [3] listę obecności, która stanowiła integralną część dziennika,
- dzienniki lekcyjne nie zawsze zawierały wszystkie wymagane³⁵ wpisy, dotyczące: [1] tygodniowego rozkładu zajęć, [2] tematów zajęć i [3] podpisów nauczycieli, potwierdzających przeprowadzenie zajęć, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- liczba realizowanych w poszczególnych oddziałach zajęć była zgodna z ramowym planem nauczania³⁶ (tygodniowy wymiar godzin w przypadku formy stacjonarnej i semestralny wymiar godzin w przypadku formy zaocznej),
- w odniesieniu do części arkuszy ocen wystąpiły przypadki: [1] braku podpisu nauczyciela wypełniającego arkusz³⁷ oraz [2] braku w arkuszu ocen wyników klasyfikacji semestralnej za ostatni semestr nauki słuchacza. Powyższe zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- słuchacze byli klasyfikowani i promowani na podstawie uchwał Rady Pedagogicznej, o których mowa w § 17 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

(akta kontroli: tom II, str. 296-342, 393-411)

1.3. Szkoła wprowadzała do SIO dane identyfikacyjne słuchaczy, o których mowa w art. 11 ustawy o SIO oraz dane dziedziczone w związku z nauką w Szkole, o których mowa w art. 14 ww. ustawy.

Na podstawie badania poprawności i kompletności wprowadzonych danych, obejmującego próbę 40 słuchaczy stwierdzono, że dane dziedziczone, dotyczące przypisania słuchacza do oddziału nie zawsze zgodne były z dokumentacją przebiegu nauczania, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 353-380)

1.4. W latach 2019-2022 Szkoła otrzymała i rozliczyła dotacje w łącznej wysokości 2 889 427,83 zł, w tym:

- w 2019 r. – 421 278,23 zł³⁸,
- w 2020 r. – 493 074,99 zł³⁹,
- w 2021 r. – 905 927,23 zł⁴⁰,
- w 2022 r. – 1 069 147,38 zł⁴¹.

³¹ O których mowa w § 17 pkt 3 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

³² O których mowa w § 17 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

³³ Badaniem objęto: 78 dzienników lekcyjnych, 100 arkuszy ocen słuchacza, 29 protokołów egzaminów semestralnych, 20 uchwał Rady Pedagogicznej oraz księgę słuchaczy.

³⁴ Wybranych w sposób celowy spośród słuchaczy, którzy rozpoczęli naukę w Szkole w okresie objętym kontrolą.

³⁵ Na podstawie § 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

³⁶ Stanowiącym załącznik nr 12 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, ze zm.); dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania.

³⁷ Na podstawie § 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania, nauczyciel wypełniający arkusz ocen ucznia albo słuchacza potwierdza podpisem zgodność wpisów z dokumentami, na podstawie których ich dokonano.

³⁸ W tym 404 092,44 zł dotacji i 17 185,79 zł dotacji za efekty kształcenia.

³⁹ W tym 455 225,43 zł dotacji i 37 849,56 zł dotacji za efekty kształcenia.

⁴⁰ W tym 703 688,23 zł dotacji i 202 239,00 zł dotacji za efekty kształcenia.

⁴¹ W tym 900 031,83 zł dotacji i 169 115,55 zł dotacji za efekty kształcenia.

Na 40 słuchaczy objętych szczegółowym badaniem, Szkoła uzyskała z tytułu ich uczestnictwa w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, w latach szkolnych 2019/2020 – 2022/2023 (do maja), łącznie 101 407,47 zł, w tym:

- w 2019 r. (od września) – 5 517,48 zł,
- w 2020 r. – 36 834,51 zł,
- w 2021 r. – 37 817,91 zł,
- w 2022 r. – 16 132,86 zł,
- w 2023 r. (do maja) – 5 104,71 zł.

Dane na temat miesięcy, za które Szkoła pobrała dotację na ww. słuchaczy, pozyskane z Urzędu Miasta Jelenia Góra⁴², sporządzone zostały na podstawie informacji z systemu elektronicznego wspierającego obsługę procesu dotowania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych⁴³. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, dane do tego systemu wprowadzają wyłącznie placówki oświatowe (szkoły).

Analiza frekwencji słuchaczy⁴⁴ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych⁴⁵ wykazała, iż w przypadku 28 słuchaczy pobrano dotację⁴⁶ w nadmiernej wysokości, na łączną kwotę 17 988,08 zł⁴⁷, w związku z: [1] niespełnieniem warunku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych⁴⁸ - dotyczyło to 20 słuchaczy w łącznie 31 miesiącach, [2] niespełnieniem ww. warunku w miesiącu czerwcu, dla dotacji przekazanych za miesiące lipiec i sierpień⁴⁹ - dotyczyło to dwóch słuchaczy w łącznie czterech miesiącach⁵⁰, [3] niespełnieniem ww. warunku w ostatnim miesiącu, dla którego ustalano jego spełnienie⁵¹, dla dotacji przekazanych za miesiące, w których obowiązywało ograniczenie funkcjonowania Szkoły⁵² - dotyczyło to sześciu słuchaczy w łącznie 16 miesiącach oraz [4] pobraniem dotacji na słuchacza za miesiąc, w którym nie był już słuchaczem Szkoły – dotyczyło to ośmiu słuchaczy w łącznie 12 miesiącach.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w przypadku 22 słuchaczy w łącznie 35 miesiącach, Szkoła nie wykazywała tych słuchaczy do dotacji w systemie obsługującym (na co dowód stanowią raporty wygenerowane przez Szkołę w tym systemie) i w związku z tym nie wie, co jest przyczyną rozbieżności między danymi przekazanymi przez Szkołę, a posiadanymi przez Urząd Miasta Jelenia Góra. Zastępca Prezydenta Miasta Jeleniej Góry poinformowała natomiast, że Urząd Miasta Jelenia Góra nie posiada innych danych niż te, które są utworzone przez daną szkołę, a dotychczas stosowaną formą weryfikacji poprawności ww. danych, oprócz bieżącej analizy i weryfikacji merytorycznej, była okresowa kontrola sprawdzająca przeprowadzana przez Urząd Miasta Jelenia Góra.

⁴² Organem dotującym Szkołę jest Miasto Jelenia Góra.

⁴³ Platforma Vulcan, dalej: system obsługujący.

⁴⁴ Z badanej próby.

⁴⁵ Na podstawie podpisów na listach obecności.

⁴⁶ Za łącznie 63 miesiące.

⁴⁷ W tym w latach: [1] 2019 (od września) – 624,76 zł, [2] 2020 – 6 553,38 zł, [3] 2021 – 8 585,37 zł, [4] 2022 - 2 164,04 zł i [5] 2023 (do maja) – 60,53 zł.

⁴⁸ O którym mowa w art. 26 ust. 2 ufzo.

⁴⁹ Art. 26 ust. 4 ufzo.

⁵⁰ W latach 2021 i 2022.

⁵¹ Paragraf 10 ust. 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, ze zm.); dalej: rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań.

⁵² Na podstawie § 1a ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1389, ze zm.); dalej: rozporządzenia w sprawie ograniczenia funkcjonowania w związku z COVID-19.

NIK zwraca uwagę, że powyższa sytuacja wskazywać może na problem systemowy⁵³ w zakresie dotyczącym przekazywania przez jednostki oświatowe danych, na podstawie których wypłacana jest dotacja.

Łączna kwota przyznanej dotacji za miesiące, za które Szkoła nie wykazywała słuchaczy do dotacji wyniosła 9 030,86 zł⁵⁴. Szkoła nie zwróciła, na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁵, powyższej kwoty, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w pozostałej kwocie, tj. 8 957,22 zł, także zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 410-424, 432; tom II, str. 156-157, 241-295, 386-392; tom III, str. 1-417, 424-425, 434-443)

Oględziny zajęć edukacyjnych prowadzonych w Szkole⁵⁶ wykazały, że w jednym przypadku zaplanowane⁵⁷ zajęcia się nie odbywały, a mimo to w dzienniku na liście obecności stwierdzono podpisy sześciu słuchaczy. Nauczyciel prowadząca zajęcia wyjaśniła, że zakończyła je wcześniej, z uwagi na zrealizowanie przewidzianego materiału i potrzebę opuszczenia zajęć przez słuchaczy z przyczyn osobistych i zawodowych. Dyrektor Szkoły wyjaśniła ponadto, że z uwagi na natężenie egzaminów (semestralnych i zawodowych) w czerwcu, w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ustala ze słuchaczami skrócenie lub wydłużenie zajęć w poszczególnych tygodniach nauki. Zgodnie z zeznaniami, złożonymi przez dwóch słuchaczy, którzy, według podpisów na liście obecności⁵⁸, uczestniczyli w ww. zajęciach, zakończyły się one około godziny 18:00, z uwagi na zrealizowanie zaplanowanego materiału (były to zajęcia powtórkowe przed egzaminem) i zgłaszaną przez słuchaczy potrzebą wcześniejszego opuszczenia zajęć. Słuchacze ci potwierdzili również, iż w zajęciach uczestniczyło sześć osób.

NIK wskazuje, że z uwagi na warunkowanie otrzymania dotacji na słuchacza od jego uczestnictwa w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których wymiar godzin określony jest w ramowym planie nauczania, skracanie czasu zajęć przez nauczycieli stanowi niepożądaną praktykę, a zajęcia powinny się, co do zasady, odbywać w przewidzianym dla nich czasie.

(akta kontroli: tom II, str. 180-203)

1.5. Zgodnie z oświadczeniami 18 osób⁵⁹, wykazanych jako słuchacze Szkoły, na kształcenie których pobrano dotację, były one słuchaczami Szkoły w okresie wskazanym w dokumentacji przebiegu nauczania.

Szkoła nie wykazywała do objęcia dotacją osób nieżyjących, co zweryfikowano w rejestrze PESEL, na podstawie próby obejmującej 14 słuchaczy urodzonych w latach 1941-1962.

Cztery osoby w badanej próbie 40 słuchaczy, w miesiącach, w których Szkoła wykazywała je do objęcia dotacją, były jednocześnie słuchaczami w innych szkołach policealnych⁶⁰. Zgodnie z informacjami z tych szkół i organów je dotujących, w dwóch

⁵³ Spowodowany np. błędem technicznym lub nieprawidłowym użytkowaniem systemu obsługującego.

⁵⁴ W tym w latach: [1] 2019 (od września) – 624,76 zł, [2] 2020 – 3 384,72 zł, [3] 2021 – 3 428,65 zł, [4] 2022 – 1 532,20 zł i [5] 2023 (do maja) – 60,53 zł.

⁵⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.; dalej: ufp.

⁵⁶ Oględziny przeprowadzono 9 czerwca 2023 r. Dyrektor Szkoły została poinformowana o oględzinach bezpośrednio przed ich przeprowadzeniem.

⁵⁷ Dotyczyło to zajęć na kierunku technik masażysta semestr I (tryb stacjonarny). Zgodnie z planem zajęć, przewidziano na ten dzień pięć godzin lekcyjnych (wszystkie z tym samym nauczycielem) od godziny 15:30 do 19:25. Oględzin ww. zajęć dokonano o godzinie 18:15.

⁵⁸ Składający zeznania potwierdzili złożenie przez nich podpisów na liście obecności.

⁵⁹ Spośród próby 40 słuchaczy, o której mowa w pkt 1.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Pozostałe osoby (22 słuchaczy) nie przekazały w trakcie kontroli oświadczeń potwierdzających (lub nie) fakt bycia słuchaczem Szkoły.

⁶⁰ W Zgorzelcu, Wałbrzychu, Wrocławiu i Łodzi.

przypadkach⁶¹ nie udzielano dotacji na danego słuchacza w okresie pokrywającym się z okresem nauki w Szkole. W pozostałych dwóch przypadkach, otrzymano i rozliczono dotację na słuchacza również w innych szkołach, w miesiącach: [1] październik 2020 r. – styczeń 2021 r.⁶² i [2] listopad 2020 r. – luty 2021 r.⁶³. Zajęcia w ww. okresach, w związku z epidemią COVID-19 i ograniczeniem funkcjonowania szkół odbywały się w formie zdalnej.

(akta kontroli: tom I, str. 425-427; tom II, str. 1-155)

1.6. Na podstawie badania, obejmującego dokumentację przebiegu nauczania sześciu wybranych⁶⁴ słuchaczy, którzy ukończyli Szkołę w latach 2021-2022 oraz zostali wykazani przez Szkołę do organu dotującego w celu uzyskania dotacji za efekt kształcenia, stwierdzono, że:

- dane dotyczące tych słuchaczy były zgodne z dokumentacją przebiegu nauczania,
- uzyskali oni dyplom zawodowy⁶⁵,
- wykazani zostali do dotacji w terminie określonym w art. 33 ust. 1 pkt 3 ufzo⁶⁶.

Naukę w Szkole w toku kształcenia kończącym się w czerwcu 2022 r. pobierało 206 słuchaczy, w tym 201 słuchaczy od I semestru⁶⁷, natomiast pięciu słuchaczy zostało dopisanych na semestrze wyższym⁶⁸. Spośród ww. osób, Szkołę w ww. terminie ukończyło 73 słuchaczy⁶⁹, co stanowiło 35,4% pobierających naukę, natomiast 50 z nich (tj. 24,3% słuchaczy pobierających naukę w toku kształcenia kończącym się w czerwcu 2022 r. oraz 68,5% słuchaczy, którzy w czerwcu 2022 r. ukończyli Szkołę) zdało także egzamin i otrzymało dyplom zawodowy.

(akta kontroli: tom I, str. 403-407; tom II, str. 175, 344-352)

1.7. W okresie objętym kontrolą, Szkoła była trzykrotnie kontrolowana przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Powyższe kontrole dotyczyły: [1] zgodności oferty kształcenia zawodowego z nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego⁷⁰, [2] zgodności z przepisami prawa organizacji kształcenia zawodowego w zawodach z branży opieki zdrowotnej⁷¹ oraz [3] realizacji zaleceń wydanych w związku z poprzednią kontrolą⁷². W wyniku powyższych kontroli wydano jedno zalecenie⁷³, dotyczące prowadzenia kształcenia w zawodzie technik masażysta po uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, zgodnie z potrzebami rynku pracy⁷⁴. Zalecenie to zostało zrealizowane, co potwierdziła kontrola sprawdzająca z 16 marca 2022 r.

(akta kontroli: tom I, str. 112-127)

⁶¹ Dotyczących słuchaczy Szkoły zapisanych jednocześnie do Szkoły oraz szkół we Wrocławiu i Łodzi.

⁶² Na słuchacza zapisanego do szkoły w Zgorzelcu. Kwota dotacji wyniosła 459,63 zł.

⁶³ Na słuchacza zapisanego do szkoły w Wałbrzychu. Kwota dotacji wyniosła 425,06 zł według informacji z Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu (organu dotującego). Według informacji przekazanej przez szkołę w Wałbrzychu, otrzymała ona dotację na danego słuchacza za miesiące listopad - grudzień 2020 r. i styczeń 2021 r. (na łączną kwotę 330,74 zł), a słuchacz został 31 stycznia 2021 r. skreślony z listy słuchaczy.

⁶⁴ W sposób celowy.

⁶⁵ Co potwierdzone było zaświadczeniami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu (dalej: OKE) o uzyskanych dyplomach przez absolwentów szkół policealnych.

⁶⁶ Zgodnie z którym, dotacja za efekty kształcenia przekazywana jest pod warunkiem przekazania przez organ prowadzący szkołę do organu dotującego, zaświadczenia OKE o uzyskaniu przez słuchacza dyplomu zawodowego, w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły przez słuchacza.

⁶⁷ Z czego na kierunkach o okresie kształcenia: [1] dwuletnim (cztery semestry) – 96 słuchaczy, [2] półtorarocznym (trzy semestry) – 36 słuchaczy, [3] rocznym (dwa semestry) – 69 słuchaczy.

⁶⁸ W tym trzech słuchaczy zostało dopisanych na semestrze II (na kierunkach dwuletnich) i po jednym na semestrze III (na kierunkach dwuletnich i półtorarocznym).

⁶⁹ Z czego wszyscy złożyli deklarację o przystąpieniu do egzaminu zawodowego.

⁷⁰ Kontrola przeprowadzona 12 grudnia 2019 r.

⁷¹ Kontrola przeprowadzona 23 grudnia 2021 r.

⁷² Kontrola przeprowadzona 16 marca 2022 r.

⁷³ Po kontroli z 23 grudnia 2021 r.

⁷⁴ O której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735, ze zm.).

Analiza dokumentacji przebiegu nauczania na kierunku opiekun medyczny⁷⁵, w toku nauczania rozpoczętym 1 września 2019 r.⁷⁶, wykazała, iż zrealizowano wymaganą liczbę godzin, określoną w szkolnym planie nauczania dla ww. zawodu, który był z kolei zgodny z ramowym planem nauczania dla szkoły policealnej, stanowiącym załącznik nr 12 do rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania⁷⁷.

Słuchaczom na ww. kierunku zapewniono prawidłowe warunki realizacji kształcenia, tj. odpowiednio wyposażone pomieszczenia i pomoce dydaktyczne, co potwierdziły przeprowadzone oględziny. Szkoła posiadała wyposażenie⁷⁸ określone w podstawach programowych dla zawodu opiekun medyczny, stanowiących załącznik nr 20 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego⁷⁹.

W okresie epidemii COVID-19, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora, zajęcia w Szkole realizowane były zdalnie, w formie e-learningu na platformie „Mój Cosinus” oraz poprzez program Microsoft Teams. Platforma „Mój Cosinus” posiadała możliwość weryfikacji pobrania materiałów edukacyjnych przez danego słuchacza⁸⁰.

(akta kontroli: tom II, str. 185-188, 204-226, 299, 343)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 20 spośród 78 skontrolowanych dzienników lekcyjnych stwierdzono niżej wymienione niezgodności z obowiązującymi przepisami⁸¹:

- w dwóch dziennikach brakowało tygodniowego rozkładu zajęć, co było niezgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania,
- w sześciu dziennikach nie wpisano tematów zajęć, co było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania,
- w 18 dziennikach brakowało podpisów nauczycieli, potwierdzających przeprowadzenie zajęć, co było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania, w tym w siedmiu dziennikach⁸² tematy zajęć miały postać wklejonego do dziennika wydruku, podpisanego wyłącznie przez Dyrektora Szkoły.

Dyrektor wyjaśniła, że braki wpisów w dziennikach wynikały z przeoczenia. Kontrola dzienników odbywa się odpowiednio przez Dyrektora i Wicedyrektora podczas zjazdów oraz systematycznie raz w miesiącu w celu wychwycenia braków i przekazania zaleceń dla nauczycieli bądź sekretariatu Szkoły.

NIK wskazuje, że Dyrektor Szkoły ponosi odpowiedzialność za właściwe prowadzenie i przechowywanie dokumentacji przebiegu nauczania, zgodnie z § 26 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.

(akta kontroli: tom II, str. 296-342, 381-384)

2. Cztery ze 100 poddanych badaniu arkuszy ocen nie zawierały wszystkich wymaganych elementów, tj. w dwóch brakowało podpisu nauczyciela wypełniającego arkusz, a w trzech nie podano wyników klasyfikacji semestralnej za ostatni semestr nauki słuchacza. Zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji

⁷⁵ Na którą składały się dwa dzienniki: [1] semestr I, jesienny 2019/2020 oraz [2] semestr II, wiosenny 2019/2020.

⁷⁶ Prowadzonym w trybie zaocznym.

⁷⁷ Zgodnie z którym, semestralny wymiar godzin w formie zaocznej powinien wynieść 165 godzin kształcenia zawodowego oraz 10 godzin zajęć z przedmiotu „podstawy przedsiębiorczości” dla słuchaczy, którzy na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie realizowali tych zajęć.

⁷⁸ M.in. łóżka szpitalne, fantomy, sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny, wózek inwalidzki, stoliki zabiegowe, drobny sprzęt medyczny, środki opatrunkowe, środki pielęgnacyjne, apteczki itd.

⁷⁹ Dz. U. poz. 991, ze zm.

⁸⁰ Co potwierdzono na próbie dwóch losowo wybranych słuchaczy.

⁸¹ Z czego w sześciu dziennikach stwierdzono po dwie niezgodności.

⁸² Dotyczyło to semestru wiosennego w roku szkolnym 2019/2020.

przebiegu nauczania, wpisów w arkuszu ocen słuchacza dokonuje się na podstawie danych zawartych m.in. w dzienniku lekcyjnym i protokołach egzaminów semestralnych, a nauczyciel wypełniający arkusz ocen słuchacza potwierdza podpisem zgodność wpisów z dokumentami, na podstawie których ich dokonano.

Według wyjaśnień Dyrektor, ww. braki wynikały z niedopatrzenia.

(akta kontroli: tom II, str. 396-411; tom III, str. 418-421)

3. Na próbie obejmującej 40 słuchaczy stwierdzono, że wprowadzane przez Szkołę do SIO dane dziedzinowe 22 słuchaczy⁸³ w związku z nauką w Szkole nie były zgodne z dokumentacją przebiegu nauczania. Naruszenie art. 111 ustawy o SIO, który zobowiązuje podmioty prowadzące bazy danych oświatowych do sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych przez nie w bazach danych oświatowych, stwierdzono w⁸⁴:

- 27 przypadkach, w których data przyjęcia lub skreślenia słuchacza ze Szkoły była niezgodna z datą odpowiednio rozpoczęcia przypisania słuchacza do oddziału lub datą zakończenia przypisania słuchacza do oddziału, wykazaną w SIO, w tym w jednym przypadku dotyczyło to przypisania do oddziału w innym semestrze,
- sześciu przypadkach, w których w SIO nie było wpisu, dotyczącego przypisania do oddziału, mimo iż słuchacz figurował w danym okresie w księdze słuchaczy,
- jednym przypadku, w którym w SIO wskazano status słuchacza „przerwał naukę”, mimo iż zgodnie z dokumentacją przebiegu nauczania otrzymał on promocję,
- jednym przypadku, w którym słuchacz został przypisany w SIO do oddziału w okresie, w którym nie był słuchaczem Szkoły,
- jednym przypadku, w którym w SIO wskazano inny oddział (kierunek) niż ten, do którego słuchacz faktycznie był zapisany.

Dyrektor wyjaśniła, że ww. rozbieżności wynikały z niedopatrzenia i mogły być spowodowane zwiększonym naborem.

NIK zauważa, że Dyrektor zobowiązana jest do sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych przez Szkołę w SIO⁸⁵, a w przypadku stwierdzenia nieprawdziwości przekazanych danych, do niezwłocznego przekazania danych zmodyfikowanych⁸⁶.

(akta kontroli: tom II, str. 353-384; tom III, str. 418-423)

4. Szkoła, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, nie dokonała zwrotu, na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i ust. 5 ufp, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, w łącznej kwocie 9 030,86 zł. Dotyczyło to dotacji pobranej na 22 słuchaczy (z 40 skontrolowanych) na łącznie 35 miesięcy.

Dyrektor wyjaśniła, że Szkoła jest jednostką finansowaną przez organ prowadzący i wszystkie dokumenty finansowe trafiają bezpośrednio do organu prowadzącego, a Szkoła nie weryfikuje kwoty dotacji i poprawności jej naliczenia, gdyż dokładne wyliczenie kwoty byłoby działaniem czasochłonnym. Według wyjaśnień Dyrektor, stwierdzenie pobrania dotacji w nadmiernej wysokości następuje przez organ dokonujący kontroli, poprzez wydanie odpowiednich zaleceń i Szkoła dokona zwrotu dotacji w zakresie, w jakim zostanie ustalone, iż została ona pobrana w nadmiernej wysokości.

(akta kontroli: tom II, str. 227-239; tom III, str. 1-417, 424-425, 434-437, 441)

5. Szkoła wykazała do objęcia dotacją 11 słuchaczy (na 40 skontrolowanych), którzy:

⁸³ Przy czym jeden słuchacz mógł być wielokrotnie przypisywany do oddziału, a także rezygnować z nauki w Szkole i ponownie się zapisywać.

⁸⁴ Z czego w przypadku siedmiu słuchaczy stwierdzono więcej niż jedną niezgodność.

⁸⁵ Na podstawie art. 111 ustawy o SIO.

⁸⁶ Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o SIO.

- nie spełnili warunku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ufzo – dotyczyło to czterech słuchaczy w łącznie pięciu miesiącach⁸⁷,
- nie spełnili ww. warunku w czerwcu, dla dotacji za lipiec i sierpień⁸⁸ – dotyczyło to dwóch słuchaczy w łącznie czterech miesiącach⁸⁹,
- nie spełnili ww. warunku w ostatnim miesiącu, dla którego ustalano jego spełnienie⁹⁰, dla dotacji przekazanych za miesiące, w których obowiązywało ograniczenie funkcjonowania Szkoły⁹¹ - dotyczyło to czterech słuchaczy w łącznie 12 miesiącach⁹²,
- nie byli już słuchaczami Szkoły (zostali skreśleni z listy słuchaczy przed miesiącem, za który zostali zgłoszeni do dotacji) – dotyczyło to trzech słuchaczy w łącznie siedmiu miesiącach⁹³.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w łącznej kwocie 8 957,22 zł⁹⁴.

Jak wyjaśniła Dyrektor, powodem wykazania ww. słuchaczy do objęcia dotacją było przeoczenie w trakcie wprowadzania danych do systemu.

(akta kontroli: tom II, str. 227-239; tom III, str. 1-417, 424-425, 434-436)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK negatywnie ocenia realizację przez Szkołę zadań związanych z pobieraniem dotacji. Wprawdzie prawidłowo wykazywano absolwentów Szkoły do dotacji za efekty kształcenia, a także zapewniono słuchaczom odpowiednie warunki realizacji kształcenia, jednak przeprowadzone na próbie badanie wykazało, że Szkoła wskazywała do objęcia dotacją za uczestnictwo w zajęciach słuchaczy (łącznie 11 na 40 skontrolowanych), mimo niespełnienia przez nich warunku odpowiedniej frekwencji na zajęciach. Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 8 957,22 zł. Niezależnie od powyższego, Szkoła otrzymała także dotację w nadmiernej wysokości w kwocie 9 030,86 zł, mimo iż poprawnie wykazała, że słuchacze, na których została pobrana (22 na 40 skontrolowanych), nie spełnili w danych miesiącach warunku, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ufzo. Powyższej kwoty Szkoła nie zwróciła. Łączna kwota pobranej przez Szkołę dotacji w nadmiernej wysokości wyniosła 17 988,08 zł.

Ponadto, stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły również: [1] braków w prowadzonej dokumentacji przebiegu nauczania – w 20 dziennikach lekcyjnych na 78 zbadanych oraz w czterech arkuszach ocen na 100 zbadanych, a także [2] niezgodności danych wprowadzonych do SIO z dokumentacją przebiegu nauczania – w przypadku 22 słuchaczy na 40 zbadanych.

Ponadto NIK zidentyfikowała stan problematyczny odnoszący się do niezgodności Statutu Szkoły i wpisu do ewidencji ze stwierdzonym stanem faktycznym (w zakresie form kształcenia, zawodów i chesnego), rzutujący na działalność Szkoły w kontrolowanym okresie.

Niezależnie od powyższej oceny, NIK zwraca także uwagę na praktykę skracania przez nauczycieli czasu prowadzonych zajęć edukacyjnych. Z uwagi na warunkowanie otrzymania dotacji na słuchacza od jego uczestnictwa w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których wymiar godzin określony jest w ramowym planie nauczania, zajęcia powinny się, odbywać w przewidzianym dla nich czasie.

⁸⁷ W latach: 2020, 2021 i 2022.

⁸⁸ Zgodnie z art. 26 ust. 4 ufzo.

⁸⁹ W latach: 2021 i 2022.

⁹⁰ Zgodnie z § 10 ust. 11 rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań.

⁹¹ Na podstawie § 1a ust. 1 rozporządzenia w sprawie ograniczenia funkcjonowania w związku z COVID-19.

⁹² W latach: 2020 i 2021.

⁹³ W latach: 2021 i 2022.

⁹⁴ W tym w latach: [1] 2020 – 3 168,66 zł, [2] 2021 – 5 156,72 zł i [3] 2022 – 631,84 zł.

2. Wykorzystanie dotacji

2.1. Zgodnie z rozliczeniami wykorzystania dotacji, przekazywanymi do organu dotującego, kwoty dotacji przeznaczonej na wydatki Szkoły wyniosły:

- w 2019 r. – 421 278,23 zł, w tym: [1] wynagrodzenia dla nauczycieli – 118 023,42 zł, [2] wynagrodzenia pozostałych pracowników – 61 947,20 zł, [3] wynajem pomieszczeń – 47 246,82 zł, [4] zakup materiałów i wyposażenia – 8 430,78 zł, [5] zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 19 274,54 zł oraz [6] inne wydatki⁹⁵ – 166 355,47 zł,
- w 2020 r. – 493 074,99 zł, w tym: [1] wynagrodzenia dla nauczycieli – 80 209,78 zł, [2] wynagrodzenia pozostałych pracowników – 24 857,91 zł, [3] wynajem pomieszczeń – 88 691,93 zł, [4] zakup materiałów i wyposażenia – 6 879,96 zł, [5] zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 10 338,66 zł oraz [6] inne wydatki – 282 096,75 zł,
- w 2021 r. – 905 927,23 zł, w tym: [1] wynagrodzenia dla nauczycieli – 136 131,48 zł, [2] wynagrodzenia pozostałych pracowników – 85 381,50 zł, [3] pochodne od wynagrodzeń – 88 495,70 zł, [4] wynajem pomieszczeń – 147 635,45 zł, [5] zakup materiałów i wyposażenia – 18 297,28 zł, [6] zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 42 895,18 zł oraz [7] inne wydatki – 387 090,64 zł,
- w 2022 r. – 1 069 147,38 zł, w tym: [1] wynagrodzenia dla nauczycieli – 227 948,24 zł, [2] wynagrodzenia pozostałych pracowników – 150 430,98 zł, [3] pochodne od wynagrodzeń – 117 651,56 zł, [4] wynajem pomieszczeń – 372 690,00 zł, [5] zakup materiałów i wyposażenia – 621,98 zł, [6] zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 67 966,07 zł oraz [7] inne wydatki – 131 838,55 zł.

Jak wyjaśniła Dyrektor, Szkoła nie była stroną stosunków prawnych, w tym umów, nie dokonywała zakupów usług czy materiałów, ani nie zatrudniała bezpośrednio pracowników – czynności te realizował organ prowadzący Szkołę, jako podmiot posiadający osobowość prawną i finansujący działalność Szkoły. Udział Szkoły w procesie decyzyjnym w przedmiocie wydatków realizowanych na potrzeby placówki polegał na zgłaszaniu organowi prowadzącemu zapotrzebowania np. na zakup bazy dydaktycznej lub towarów i usług służących funkcjonowaniu Szkoły.

(akta kontroli: tom I, str. 151-154, 410-424)

Szczegółowej analizie poddano wybrane⁹⁶ wydatki na zakup materiałów i wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych, udokumentowane 32 fakturami VAT, na łączną kwotę 93 573,23 zł, z czego 66 949,10 zł⁹⁷ sfinansowano ze środków dotacji.

Wydatki te zostały poniesione w roku budżetowym, na który została udzielona dotacja, zgodnie z art. 35 ust. 3 ufzo. W wyniku oględzin stwierdzono, iż zakupione wyposażenie oraz pomoce dydaktyczne⁹⁸ znajdowały się na terenie Szkoły i były wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem, na realizację zadań Szkoły w zakresie kształcenia, zgodnie z art. 35 ust. 1 ufzo.

⁹⁵ Pozycja inne wydatki obejmowała m.in.: usługę edukacyjną, opłaty pocztowe, usługi informatyczne, usługę księgową, naprawę i konserwację sprzętu, usługi wspomagające edukację.

⁹⁶ W sposób celowy.

⁹⁷ W tym w latach: [1] 2019 – trzy faktury na zakup pomocy dydaktycznych na łączną kwotę (sfinansowaną z dotacji) 5 116,00 zł, [2] 2020 – jedna faktura na zakup materiałów i wyposażenia na kwotę 180,74 zł (sfinansowana z dotacji), [3] 2021 – cztery faktury na zakup materiałów i wyposażenia na łączną kwotę 8 122,70 zł, z czego 7 369,28 zł sfinansowano ze środków dotacji i 10 faktur na zakup pomocy dydaktycznych na łączną kwotę 39 009,05 zł, z czego 13 863,33 zł sfinansowano ze środków z dotacji oraz [4] 2022 – 14 faktur na zakup pomocy dydaktycznych na łączną kwotę 41 144,74 zł, z czego 40 419,75 zł sfinansowano ze środków dotacji.

⁹⁸ Na które składały się m.in.: stoły i krzesła do masażu, stoliki do manicure, autoklaw, fantomy, trenażery, wózek rehabilitacyjny, pistolety do masażu, tablica multimedialna, ciśnieniomierze, glukometry czy sprzęt komputerowy (router, drukarka).

Co do zasady, faktury były opisywane w sposób określony w § 4 ust. 8⁹⁹ uchwały nr 417.XLVIII.2018 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 20 lutego 2018 r.¹⁰⁰, niemniej w przypadku dwóch faktur¹⁰¹ nie zamieszczono opisu, iż wydatek został sfinansowany ze środków dotacji otrzymanej z budżetu Miasta Jelenia Góra. Jak wyjaśniła Dyrektor, faktury nie są wysyłane do Szkoły, lecz bezpośrednio do organu prowadzącego, z którym ustaliła, że w jednym przypadku doszło do oczywistej pomyłki, a w drugim opisana została faktura pro forma, na podstawie której została dokonana płatność.

(akta kontroli: tom I, str. 433-516; tom II, str. 382-385)

2.2. W okresie objętym kontrolą w Szkole przeprowadzono jedną kontrolę¹⁰² związaną z udzieloną dotacją. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Urzędu Miasta Jelenia Góra¹⁰³ od 21 lutego do 12 marca 2019 r., w zakresie prawidłowości pobrania dotacji z budżetu Miasta Jelenia Góra¹⁰⁴. Stwierdzone przez kontrolujących nieprawidłowości polegały m.in. na: [1] wskazaniu do dotacji osób, które nie spełniły warunku 50% frekwencji na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych i pobraniu w związku z tym dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 15 358,89 zł, [2] nierzetelnie prowadzonej dokumentacji stanowiącej podstawę pobrania dotacji oraz [3] prowadzenia listy obecności w formie niestanowiącej integralnej części dziennika lekcyjnego. W wyniku tej kontroli Prezydent Miasta Jeleniej Góry skierował do organu prowadzącego Szkołę wystąpienie pokontrolne¹⁰⁵ wraz z zaleceniami pokontrolnymi, w tym m.in. w sprawie zwrotu nadmiernie pobranej dotacji wraz z odsetkami¹⁰⁶. Organ prowadzący zrealizował ww. zalecenie pokontrolne i dokonał zwrotu nadmiernie pobranej dotacji¹⁰⁷ i odsetek¹⁰⁸.

W okresie objętym kontrolą nie toczyły się żadne sprawy sądowe w związku z pobieranymi i wydatkowanymi przez Szkołę dotacjami.

(akta kontroli: tom I, str. 87-111, 431)

2.3. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor Szkoły, nie kierowano do instytucji zewnętrznych¹⁰⁹ pism w sprawach związanych z problemami w realizacji ufzo¹¹⁰. Szkoła nie uczestniczyła także w postępowaniach przed sądami administracyjnymi związanych z pobraniem lub wykorzystaniem dotacji, a także z udzielaniem przez organ dotujący dotacji dla Szkoły.

Dyrektor wyjaśniła, iż w jej opinii, problematycznym było, iż zgodnie z wprowadzoną od 1 listopada 2020 r. zmianą w § 10 ust. 12 rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań, Szkoła nie uzyskiwała dotacji na słuchaczy, którzy byli przyjmowani na semestr wyższy niż pierwszy. Utrudnieniem były także ciągłe zmiany przepisów, dotyczących rozwiązań w okresie epidemii COVID-19.

⁹⁹ Na dokumentach źródłowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych sfinansowanych ze środków dotacji z budżetu Miasta Jelenia Góra należało m.in. zamieścić opis: „Wydatek sfinansowany ze środków dotacji otrzymanej z budżetu Miasta Jelenia Góra, w ... roku, w kwocie ... zł, opłacony w dniu ..., dotyczący ... (nazwa dotowanej szkoły)”.

¹⁰⁰ W sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2018 r. poz. 1182).

¹⁰¹ Faktury nr: [1] 91022113 z 18 października 2019 r. na kwotę 916,00 zł (sfinansowana ze środków dotacji) i [2] 8306/BS/2022 z 22 czerwca 2022 r. na kwotę 4 821,00 zł (z czego 4 656,00 zł sfinansowano ze środków dotacji).

¹⁰² Protokół kontroli z 15 marca 2019 r.

¹⁰³ Z upoważnienia Prezydenta Miasta Jeleniej Góry.

¹⁰⁴ Okres objęty kontrolą obejmował rok 2018 do dnia przeprowadzania kontroli.

¹⁰⁵ Nr E.1711.2.2019 z 29 marca 2019 r.

¹⁰⁶ Na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i ust. 5 ufp.

¹⁰⁷ 20 maja 2019 r.

¹⁰⁸ 10 czerwca 2019 r.

¹⁰⁹ Np. Ministerstwa Edukacji i Nauki.

¹¹⁰ Np. dotyczącymi pobierania lub wykorzystywania środków dotacji.

W zakresie jednoznaczności stosowania przepisów ufzo, Dyrektor wyjaśniła, iż nie stwierdziła problemów, a organ dotujący nie miał zastrzeżeń co do wydatkowania dotacji na potrzeby Szkoły.

W okresie objętym kontrolą, Dyrektor nie stwierdziła nieprawidłowości w związku z nadzorem nad prawidłowością wykazywania uczestnictwa słuchaczy w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w celu uzyskania dotacji. Jak wyjaśniła, w ramach tego nadzoru nauczyciele byli instruowani o konieczności bieżącego nadzoru nad frekwencją słuchaczy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, a słuchacze o konieczności właściwego oznaczania swojej frekwencji, czyli własnoręcznym, czytelnym podpisem.

(akta kontroli: tom II, str. 227-228, 240)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie środków dotacji przez Szkołę.

Wykazane w rozliczeniach dotacji wydatki (co stwierdzono na podstawie próby obejmującej wydatki na kwotę 93 573,23 zł) dotyczyły kontrolowanej Szkoły, związane były z jej działalnością oraz ponoszono je w roku budżetowym, na który została udzielona dotacja.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Zapewnienie dokonywania w dziennikach lekcyjnych wszystkich wymaganych wpisów.
2. Zapewnienie kompletności arkuszy ocen słuchaczy.
3. Przestrzeganie obowiązku wprowadzania do SIO danych dziedzinowych słuchaczy zgodnie z dokumentacją przebiegu nauczania.
4. Skorygowanie w bazie SIO błędnych danych dziedzinowych słuchaczy.
5. Zwrócenie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 17 988,08 zł.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 15 września 2023 r.

Kontroler
Piotr Kociołek
Inspektor kontroli państwowej
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu
Marcin Kaliński

.....
podpis